

Mänttä-Vilppulan
perusopetuksen
TVT-suunnitelma
2013-2016

Sisällysluettelo

1 VISIO.....	1
2 TAVOITETILA.....	1
3 NYKYTILAN KUVAUS.....	1
4 KEHITTÄMISTAVOITTEET 2013-2016.....	1
4.1 Johtaminen.....	1
4.2 Sähköisen toimintakulttuurin luominen ja kehittäminen.....	1
4.3 Opettajuus, opettajien koulutus ja pedagoginen asiantuntijuus.....	2
4.4 Pedagogiset mallit ja käytänteet.....	3
4.5 E-oppimateriaalit ja oppimissovellukset.....	3
4.6 Järjestelmät, teknologia ja tukipalvelut.....	3
5 SUUNNITELMATYÖN ORGANISOINTI.....	4
6 SUUNNITELMATYÖN ARVIOINTI.....	5
7 LIITTEET.....	5

1 VISIO

Mänttä-Vilppulan perusopetuksessa tieto- ja viestintäteknikkaa käytetään sekä pedagogisesti että hallinnollisesti mielekkäällä tavalla opetussuunnitelman mukaisesti, tavoitteellisesti ja oppimista tukien. Tieto- ja viestintäteknikan avulla tuetaan yhteistyötä eri verkostoissa sekä koulun sisällä että kodin ja koulun välillä, lähikoulujen välillä, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Tieto- ja viestintätekninen laitteisto ja ohjelmistot, opetushenkilöstön osaaminen ja koulutus ovat ajan tasalla.

2 TAVOITETILA

Vuonna 2016 Mänttä-Vilppulan kouluissa

1. viestintä ja tiedottaminen toimii sähköisesti sekä koulun sisällä että kodin ja koulun välillä
2. koululla on ajanmukaiset adaptiiviset TVT-välineet ja -ohjelmat
3. opettajien TVT-koulutus on suunnitelmallista
4. koululla on toimiva, kronologisesti etenevänä TVT-opetus
5. e-oppimateriaalien opetuskäytön lisääminen on systemaattista

3 NYKYTILAN KUVAUS

Kts. Liite 4 IT-suunnitelma.

4 KEHITTÄMISTAVOITTEET 2013-2016

4.1 Johtaminen

Tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvät kehittämisen osa-alueet huomioidaan luontevana osana kaikkea johtamista

- osaamisen johtaminen
- resurssoinnin suunnittelu
- pedagoginen johtaminen.

4.2 Sähköisen toimintakulttuurin luominen ja kehittäminen.

Tiedottamisessa ja viestinnässä käytetään aktiivisesti sähköisiä kanavia esim. Wilma, Pedanet ja Moodle.

Opetuskäyttö tehostuu, sähköinen portfolio otetaan käyttöön

Hallinnollinen käyttö tukee kestävästä kehitystä tavoitteena mm. paperin käytön vähentäminen

TVT:n käyttöä kehitetään ja otetaan mukaan työkeskusteluihin

Mahdollistetaan tieto- ja viestintäteknikan keinoin seudullinen, kansallinen ja kansainvälinen verkostoituminen sekä yhteydet asiantuntijoihin.

4.3 Opettajuus, opettajien koulutus ja pedagoginen asiantuntijuus

Opettajuus nykyisessä tietoyhteiskunnassa on haasteellista. Informaatiota on aikaisempaa helpommin ja nopeammin saatavissa, mutta se on monimuotoista, ristiriitaista ja epävarmaa. Koulu on haasteellisen tehtävän edessä: miten opetus integroituu ympäröivän maailman kehitykseen? Opettajien TVT-aidot ja pedagoginen osaaminen vaativat jatkuvaa kehittämistä ja asenneilmapiirin muutosta moderneille työtavoille myönteiseksi sekä mahdollisuuksia toteuttaa mielekästä opetusta.

Opettajien TVT-opetuskäytön lähtökohtana ovat:

- oman osaamistason tunnistaminen
- asianmukaiset välineet
- kaupungin yhtenäinen laitekanta ja kehittämissuunnitelma
- sujuvat käytännön opetusjärjestelyt
- riittävä pedagoginen ja tekninen tuki
- paikkaan sitomattoman työskentelyn varmistavat oppimisympäristöt ja tallennustilat

Liitteeseen 1 on määritelty opettajan erilaiset taitotasot. Tavoitteena on, että kaikki opettajat saavuttaisivat vähintään taitotason 1, n. 50% saavuttaisivat tason 2 ja 10% kolmostason. Opettajien tulevaisuuden taidot turvataan panostamalla taitotason ylläpitoon ja kehittämiseen.

TVT-täydennyskoulutuksen tavoitteina ovat:

- motivointi ja kannustaminen
- hyötyjen tunnistaminen
- käytännön esimerkit ja mallit
- säännöllisyys ja suunnitelmallisuus
- osaamistasojen mukainen koulutus
- pedagogiikkalähtöisyys ja
- oman osaamisen jakaminen

Tietoja viestintätekniikan taitojen hankkiminen lähtee omaehtoisesta innostuksesta ja halusta kouluttautua. Työyhteisön yhteiset tavoitteet ja osaamisen johtamisen keinot ovat kuitenkin tärkeä tekijä koko koulun osaamistason nostamisessa. Tärkeää on, että opettajille tarjotaan tilaisuuksia päästä keskustelemaan uuden välineen käytön mahdollisuuksista ja vaikeuksista.

Suunnitelmakauden koulutuksen painopisteet ovat:

- opettajien pedagogisten ja tietoteknisten taitojen kohottaminen
- verkostoissa tapahtuvan yhteistoiminnallisten työtapojen käyttöönotto
- mediakasvatukseen liittyvän osaamisen lisääminen
- sosiaalisen median työvälineiden haltuunotto

Rehtoriryhmä seuraa osaamisen kehittymistä.

4.4 Pedagogiset mallit ja käytänteet

Tieto- ja viestintäteknisten perustaitojen oppiminen on jokaisen peruskoulun oppilaan oikeus. Tavoitteena on, että oppilas saa hyödyntää tieto- ja viestintäteknikan mahdollisuuksia ja käyttää niitä monipuolisesti eri oppiaineissa ja oppimisprojekteissa. Tavoitteena on saavuttaa riittävät taidot ja valmiudet osallistua täysipainoisesti tietoyhteiskuntaan, työelämään ja jatko-opintoihin. Oleellista TVT-opetusikäytössä on, että sitä käytetään tukemaan oppimista kunkin aineen tai aihekokonaisuuden luonteeseen sopivalla tavalla. Perusopetuksen oppilaan tieto- ja viestintäteknikan käytön taitotavoitteet on kuvattu liitteessä 2. Pyrkimyksenä on, että suunnitelmakauden lopulla teknologian ja e-materiaalin käyttö on sekä opettajille että oppilaille luontevaa ja tarkoituksenmukaista.

Opettajat omaksuvat uusia opetusikäytäntöjä ja suunnittelevat opetusta myös niin, että opiskelijat voivat hyödyntää oppilaitoksen laitteita tai omia laitteitaan opiskelussa. Hyödynnetään opettajien erilaista osaamista esim. vertaisoppimisella.

Oppilaiden tavoitteiden mukaiset TVT-taidot saavutetaan panostamalla tieto- ja taitotason kehittämiseen. Suunnitelmakauden aikana TVT-työryhmä kouluttautuu ja valmistaa tarvittavat arviointityökalut sekä alakoulun että yläkoulun käyttöön. TVT-taitojen opetus etenee suunnitelmallisesti ja oppilaan taitojen karttumista seurataan viidennellä ja kahdeksannella luokalla. Kartoituksen jälkeen on vielä mahdollisuus seuraavana vuonna opiskella puuttuvia tietoja.

4.5 E-oppimateriaalit ja oppimisovellukset

Tavoitteena on siirtyä vähitellen e-oppimateriaalin käyttämiseen ja tuottamiseen sekä tukea yhteistoiminnallisten ja yhteisöllisten oppimisprosessien ja sisältötuotannon syntymistä.

- tehdään yhtenäinen oppimisympäristöratkaisu
- otetaan käyttöön sähköinen portfolio
- tuotetaan ja julkaistaan omaa (verkko)materiaalia
- luodaan oppimateriaalipankki esim. Pedanetiin tai yhteiselle tallennusasemalle
- lisätään ajattelun taitoja kehittävien oppimisovellusten käyttöä
- opetusohjelmien ostot tehdään keskitettyinä hankintoina
- hyödynnetään systemaattisesti e-oppimateriaaleja perinteisten oppimateriaalien rinnalla
- otetaan käyttöön e-kirjat, oppimispelit, simulaatiot, verkkotietokannat ja digitaaliset lähteet

4.6 Järjestelmät, teknologia ja tukipalvelut

Koulujen tieto- ja viestintätekninen toimintaympäristö tulee kehittää

- oppimista tukevaksi
- jokaisen saavutettavaksi (laitteiden oltava käytettävissä silloin kun se on pedagogisesti mielekästä)
- paikkariippumattomaksi (langattomat yhteydet)
- toimintavarmaksi

Tavoitteena on saada toimintaympäristön resurssit täystehoiseen käyttöön opettajia ja oppilaita motivoimalla ja kannustamalla.

Teknisen toimintaympäristön kannalta on kiinnitettävä huomiota erityisesti

- tukipalvelujen järjestäminen
- tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuuri
- palvelimet kaupungin IT-yksikön ylläpidettäväksi
- henkilökohtainen tunnistauminen
- käyttäjähistoria koko peruskoulutukseen (+lukio)
- sähköisen yo-kirjoituksen vaikutukset perusopetukseen?
- laite- ja oppimisympäristöjen helppokäyttöisyyteen
- sosiaalisen median sovellusten tapainen houkutteleva käyttö pitäisi saada myös oppimisalustoille

Opetuskäytössä hyödynnetään mahdollisimman paljon lisenssivapaita ohjelmistoja, mutta joustetaan tarvittaessa, jos kaupallinen ohjelmisto on käyttötarkoitukseen sopivampi. Esimerkkejä lisenssivapaita ohjelmistoista: Linux Mint-käyttöjärjestelmä, Moodle-oppimisympäristö, Libre Office-toimisto-ohjelmapaketti, Gimp-kuvankäsittelyohjelma. Kouluissa opetetaan rohkeasti käyttämään erilaisia ohjelmia ja laitteistoja, eikä sidota opetusta liian tarkkoihin teknisiin toteutuksiin. Ylläpidon helppouden vuoksi on syytä kuitenkin vakioda laitteistoissa olevat perusohjelmat ja muut tekniset ominaisuudet. Samankaltaisten koneiden korjaus ja uudelleenasennus säästää aikaa ja rahaa. Mitä vanhemmista opiskelijoista on kyse, sen enemmän on mahdollisuus hyödyntää opiskelijoiden omia laitteita. Älypuhelimilla ollaan jo nyt melko paljon netissä koulupäivän aikana. Teknistä tukijärjestelmää ei omille laitteille ole järkevää rakentaa.

Laitteiden ja ohjelmistojen käytettävyyttä parannetaan ylimitoitettujen tietoturvaratkaisuja muuttamalla. Opetushenkilökunnan ja ylläpidon välillä tulisi käydä enemmän keskustelua verkkosuodatussäännöistä.

Opiskelijoille olisi luotava henkilökohtainen tili koulun koneisiin kirjautumista varten. Mahdollisiin väärinkäyttöihin voidaan tällöin puuttua asianmukaisesti.

5 SUUNNITELMATYÖN ORGANISOINTI

Vuosisuunnittelussa jokaisen koulun on otettava huomioon perusopetuksen yhteinen TVT-suunnitelma. Perusopetuksen yhteistä TVT-suunnittelua tehdään liitteessä 5 esitetyn hallinnollisen vuosikellon mukaan. Perusopetukseen perustetaan TVT-asiantuntijatiimi, joka:

- vastaa koulujen TVT-opetuskäytön kehittämisestä ja hankesuunnittelusta
- vastaa TVT-suunnitelman ajan tasalla pitämisestä ja toteutuksen seurannasta
- tiedottaa kouluttautumismahdollisuuksista ja muista TVT-opetuskäyttöön liittyvistä ajankohtaisista asioista
- pitää yllä keskustelua TVT-opetuskäyttöön liittyvistä aiheista

Tiimin vetäjälle budjetoidaan suunnittelutyötä esim. 4 h /viikko. Työryhmä kokoontuu noin kolme kertaa vuodessa tai tarpeen mukaan.

6 SUUNNITELMATYÖN ARVIOINTI

TVT-suunnitelmatyötä arvioidaan kokonaisuutena vähintään joka kolmas vuosi OPEKA-arviointikyselyllä. Tarvittaessa arviointia täydennetään omilla erillisillä kyselyillä. TVT-suunnitelman toteutussuunnittelua seuraa perusopetuksen TVT-tiimi ja tekee korjaavat toimenpide-ehdotukset vuosittain sovitulla tavalla. TVT-tiimi raportoi TVT-suunnitelman toteutumisen etenemisestä sivistyslautakunnalle vuosittain.

7 LIITTEET

Liite 1 Opettajien OPE.fi-taitotasomäärittäminen

Liite 2 Oppilaiden osaamistavoitteet

Liite 3 Koulutautumissuunnitelma 2013-2016

Liite 4 IT-suunnitelma 2013-2016

Liite 5 Suunnittelun vuosikello

Liite 6 Toimeenpanosuunnitelma 2013-2016

Liite 7 Opetustilan tieto- ja viestintäteknologian varustetaso